

Ако не бях сигурен, че има реални шансове да влезем в еврозоната, нямаше да приема втори мандат като управител

РУМЯНА ДЕНЧЕВА

- Бяхте в екипа, довел ни до чаканията пред еврозоната, г-н Радев. Очертава се да бъдете и в екипа за достойния финал – пълноправно членство в нея. Какви са шансовете ви това да се случи в рамките на вашия втори мандат като управител на централната банка?

- Това беше основната причина да приема втори мандат като управител на БНБ. Ако не виждах реални шансове, нямаше да го направи.

- Формалната отмяна на валутния борд от датата на въвеждане на еврото – само формална ли е? Имате съвсем заслужен фетиш към борда, защото той ни предпази от много сътресения и опази валутата ни стабилна. Как ще стане „преданието на пафетата“ към спрото?

- Стабилността на лева е функция на стабилността на резервата ни валута. Това, което ще стане, е, че резервата ни валута, еврото, ще се превърне в национална валута.

- Много вероятно е излизането от борда да разпали отново позитивните апетити около валутните резерви. Да повторим какво се случва с тях и защо те не са „дъжд от милиарди“, който ще се изсипе в икономиката ни.

- Подобни апетити от страна на някои политични са напълно безпочвени. Намалването на баланса на Централната банка ще увеличи разполагаемия ресурс за развитие на икономиката основно чрез търговските банки, но не и за непродуктивни разходи от държавния бюджет.

- „Ще бъде историческа грешка, ако проявим колебание и загубим този контрол или ако допуснем пробив в управлението на публичните финанси“, ми казахте преди две години. Допуснахме ли я?

- Има оживена публична и експертна дискусия по въпроса и това само по себе си е положителен знак. Състоянието на публичните ни финанси продължава да бъде солидно и въпрос на политическа мъдрост е да не се допусне неговото влошаване.

- Дефицитните бюджети например тревожат ли ви? Имате ли сигнали, че икономическата, а оттам и финансовата система са малко по-нестабилни отпреди няколко години?

- Продължаващите дефицити особено в условията на икономически растеж не са фактор за стабилност на икономическата и финансовата система. По-скоро обратното. По този въпрос не сме там, където сме. Това, което като минимум

Димитър Радев, управител на БНБ:

Категоричен съм – БНБ и банковият сектор ще бъдат напълно готови за въвеждане на еврото далеч преди крайния срок

Инфлацията продължава да бъде проблем. Един от начините да се контролира е да се ограничава търсенето, което изисква синхронизиране на монетарната и фискалната политика – в това отношение още не сме там, където трябва да бъдем

Сега мога, при това още по-категорично, отколкото преди две години, да кажа на хората: всички банки са добри за парите ви

- Роден на 12 юли 1956 г. в Пловдив
- Магистър по икономика от УНСС
- 1992-2001 г. – зам. финансов министър в 6 поредни правителства
- От юли 2015 г. до юли 2023 г. е управител на БНБ
- От 18 юли 2023 г. е избран за управител на БНБ, втори 6-годишен мандат
- От юли 2015 г. е член на Генералния съвет на ЕЦБ

трябва да се направи, е да се постигне намаляващ тренд в равнището на дефицита през следващите три години.

- Инфлацията остава ли големият ви формален проблем? Какви мерки работят, не за да се маскират симптомите, а да се атакуват

причините за нея? И разполагаме ли с такива?

- Да, инфлацията продължава да бъде проблем. Един от начините да се контролира този проблем е да се ограничи търсенето, а това изисква синхронизиране на монетарната и фискалната политика. По отноше-

ние на тази синхронизация все още не сме там, където трябва да бъдем.

- Дайте не един или два сигнала за възможен ръст в лошите кредити, вдигане антициклически буфер за пореден път. Презастраховане се или вземат превантивни мерки, за да не се случи?

- Длъжни сме да го правим, тъй като виждаме потенциални рискове. Впрочем реална централна банка последваха нашия пример и също повишиха нивото на техния антициклически буфер.

- Да обясним, макар и крат-

ко, какво означава за една държава и една централна банка да бъде Банковият съюз? Като потенциал и за контрол, и за защита на парите ни, и за бъдещето на банковия ни пазар например....

- Означава, че ще разполагаме с информация и участие в изготвянето на решенията за надзора и реструктурирането на банките в еврозоната, включително банките в България. Това участие подобрява качествено стандартите за контрол и за защита на парите на бизнеса и домакинствата в банковата система.

- Новият закон за БНБ ще я направи ли независима от политиката? Тя доколко е зависима сега? Има ли опити – откъде или откъдето, макар и деликатно, да ви внушават определени решения? Каква е реакцията ви?

- БНБ и в момента е независима. Експлицитни опити за намеса няма, а на имплицитни опити не реагираме. Независимо от това, ще включим текстове в новия закон за пълна деполитизация на ръководството на БНБ.

- Кои са най-големите ни опасения преди, по време и след реалното въвеждане на еврото у нас? Очаквате ли проби или имате ли резерви „гуми“, за да бъдат туширани?

- Опасенията се лекуват с добра подготовка. Това е, което БНБ и банковият сектор правят. Мога категорично да кажа, че БНБ и банковият сектор ще бъдат напълно готови за въвеждане на еврото далеч преди крайния срок.

- Как избрахте дизайна на „българското евро“? Дали нече го сечем, или...

- Имах възможност публично да обясня процеса. Накратко, от гледна точка на приемственост решихме да възпроизведем дизайна на действащите монети. Процесът протича гладко и изцяло по план.

- Ако трябва да направите характеристики на банковата ни система с няколко числа, кои ще изберете? И да ни обясните какво означават и защо избрахте точно тях?

- Ще използвам показателите за капиталова адекватност, ликвидно покритие и рентабилност. Инфлацията за тях е публична, но за да не ви затормозявам с числа, ще кажа, че те са над средните за ЕС.

- Да завършим с пожеланието ви към клиентите на банките и към самите банкери. Можете ли и сега да попитате, че „всички банки са добри за парите ви“ и очаквате ли да останат такива, когато левът се смени с еврото?

- Мога, при това по-категорично, отколкото преди. На всички банкери и техния клиенти най-искрено пожелавам здраве и успехи.